

Öppet brev till ansvariga för det DN kallar kvalitetsjournalistik.

Under senare tid har begrepp såsom "fake news" och konspirationsteorier uppmärksammats och diskuterats inom media. Fenomenet innebär att ogrundade påståenden sprids i media som om de vore sanning. Fenomenet är ett hot mot det fria och demokratiska samhället. Som motkraft mot "fake news" har förts fram att det som publiceras i media behöver styrkas av oberoende källor så att läsare kan avgöra om det som skrivits är korrekt eller inte.

På DN's hemsida (www.dn.se/sa-jobbar-dn-med-kvalitetsjournalistik) kan man läsa att det ni publicerar ska vara sant och präglad av kvalitet och trovärdighet och att det ska bygga på säkra källor. Fakta ska vara dubbelkontrollerade och bekräftade från flera håll. Forskning som ni skriver om ska vila på en stabil grund. Om man trots detta upptäcker misstag finns en speciell mejladress (ratta@dn.se) dit man kan vända sig för att påtala misstag. Allt detta låter ju väldigt förtroendeingivande. Men hur fungerar det i praktiken?

Som forskare har jag intresserat mig för hur begreppen neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och adhd används, beskrivs och förklaras i svenska media. I två relativt nyliga artiklar i Dagens Nyheter (Kristoffer Örstadius den 28/11 och Lisa Magnusson den 4/12) används dessa begrepp. Båda artiklar innehåller tveksamma, möjligen också felaktiga, påståenden. För att kontrollera respektive journalists källor för sina påståenden, för att kunna bedöma om det som skrivits är korrekt eller inte, har jag skrivit till respektive journalist med frågor om deras källor.

Båda journalisterna svarar, den ena via ett automatsvar, att de inte har tid att lämna några källor. Jag skriver då till DN's speciella mejladress och påtalar att DN kan ha skrivit ogrundade påståenden och frågar efter hur man ska gå vidare för att få tag på källor för att kunna avgöra sanningshalten i det som skrivits. Detta mejl har DN överhuvudtaget inte svarat på.

Jag skriver då ett mejl till ansvarige utgivare – Peter Wolodarski – redogör för vad som hänt och ställer frågor om vad som egentligen gäller för DN's s.k. kvalitetsjournalistik och hur man ska göra för att få tag på källor till det som påstås i tidningen. Hör och häpna, han svarar via ett automatmejl att han inte har tid att svara på frågor.

Så jag ställer därför frågan igen i detta öppna brev till DN; hur ska man som läsare göra för att kontrollera sanningshalten i det DN skriver då ingen har tid att svara på frågor och lämna källor? Kan man därför lita på det DN skriver? Varför följer inte DN sina egna regler för det ni kallar för kvalitetsjournalistik? Som det nu visar sig att det fungerar kan alltså DN i princip skriva vilket ogrundat påstående som helst och sen, när källor väl efterfrågas, kan journalister och ansvariga genomgående skylla på tidsbrist och därigenom undvika att lämna källor vilket gör att påståendena inte går att granska. Är det detta ni kallar för kvalitetsjournalistik?

Tomas Ljungberg, leg läkare, docent

Jönåker 240118